

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR ANATÓMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinaries

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

LA LLENGUA I L'ESCOLA

Sota aqueix títol, escriu en Bastardas en «La Lucha»:

«La paraula és l'element essencial en la formació intel·lectual de l'home. Tota representació, tota imatge pren immediatament un contingut verbal. Quina confusió no ha d'establir-se en els tendres cervells dels nostres infants, al sentir parlar al mestre un idioma diferent del familiar, del que viu en el seu interior. Si en l'ordre espiritual és una profanació, pedagògicament és un greuíssim error, doncs és un fet provat que l'ensenyança en la llengua materna, penetra més fàcilment, més íntimament i més fonament en l'intel·ligència dels alumnes. La conseqüència és lògica: Si tenim els catalans dret a la llengua catalana, en tenim també a l'escola catalana: És un dret natural, superior a tota llei escrita. L'imposició de l'escola primària castellana, és un atentat permanent al dret dels nostres fills; els posa en situació d'humiliant inferioritat; i fa poc menys que impossible la necessària compenetració entre l'escola i la família. D'aquest antagonisme entre la llengua pròpia i la llengua de l'escola oficial, en dimana la gran extensió de l'analfabetisme a Catalunya, i el poc profit de l'ensenyança. Són molts els catalans que han passat per l'escola, i no saben escriure el català ni el castellà; fan una barreja i confusió tant grans, que són la millor prova de la ineficàcia de tal ensenyança. L'escola catalana no implica l'exclusió de l'idioma castellà, que convé sigui perfectament ensenyat. És útil, en general, conèixer altres llengües, com és útil conèixer altres terres i altres lleis i altres costums; però, per damunt de tot, mentres quedi un halé de vida al nostre cor, hem de posar i estimar la llengua pròpia. És la llengua amb queensem. Una de les tasques principals del nacionalisme català, és l'implantació de l'ensenyança catalana. Evidentment la trinxera que millor

defensi nostra llengua, ha d'ésser l'escola.

Aquesta aspiració de Catalunya, va patentitzar-se clarament en l'Assamblea de la Mancomunitat de maig de 1914, incluint entre les delegacions demanades al Govern tot lo referent a «ensenyança», en tots els graus i especialitats (primària, secundària, normal, tècnica, d'arts i oficis, industrial, mercantil, de belles arts, nàutica i agrícola, i universitària.)

Tant la Mancomunitat de Catalunya com la Diputació provincial de Barcelona, realitzen en català la seva intensa obra cultural.

L'Institut d'Estudis Catalans, amb les tres seccions d'història, de ciències i de Pedagogia, l'Escola Superior de Agricultura, l'Escola Elemental del Treball, l'Escola Superior dels Bells Oficis, l'Escola de Funcionaris d'Administració local, l'Escola de l'Institut, l'Escola Montessori, etc., són pal·lesa demostració de lo que pot fer-se en llengua catalana, sense la intervenció, i de vegades fins amb l'hostilitat del poder central.

Bo és també recordar que l'Ajuntament de Barcelona, en el memorable «pressupost de cultura» de l'any 1908, establí l'ensenyança en llengua catalana (per raons purament pedagògiques) en les noves escoles model que projectava crear.

La Diputació provincial de Barcelona ha volgut fer més. En el pressupost extraordinari de 1914 va votar una important partida per a crear una Escola Normal, «una Escola d'estudis superior de pedagogia, amb la seva escola-laboratori d'assaig i el seu museu». El propòsit de la Diputació és el de formar bons mestres per a les futures escoles catalanes.

Desgraciadament, tots els esforços realitzats i totes les combinacions ideades per portar aquest pensament a cap, han estat fins ara inútils. Els Alba, Burrell, Rojo i demés enemics de la cultura catalana han pogut més que nosaltres; revocant acords legalment presos per la Corporació provincial, i desaprovant les partides dels pressupostos destinades a aquell fi, han paralitzat la nostra acció.

L'esforç particular i el que puguin realitzar associacions benemèrites, com

II de setembre RAFEL DE CASANOVA

Tot bon catalanista deu posseir-ne l'estatua PROPIETAT EXCLUSIVA DE LA CASA

ESTEVA I C.^a

Passeig de Gràcia, 18.—Barcelona
Del 1 al 11 de setembre

PREUS EXCEPCIONALS
De venda en la nostra botiga.
Alt 133 cm. a ptes. 60
» 40 » a » 15
Decoració bronze

la «Protectora de l'Ensenyança Catalana» és i serà insuficient. Les poques escoles catalanes que tenim, representen un tant per cent irrisori, i ens mostren la gran tasca que ens manca fer.

Per a crear i arrelar l'escola catalana, és precís que Catalunya tingui plena llibertat d'acció i recursos econòmics suficients. Es precís que tingui funcions d'Estat, ja en la forma de delegacions a la Mancomunitat, ja per altres fórmules jurídiques que reconeguin i garantitzin en aquest punt sa absoluta autonomia.

Qüestió és aquesta que haurà de tornar a plantejar-se, i com més aviat millor, al Parlament espanyol, clarament i amb tota sinceritat i valentia.

La imposició de l'idioma, deia en Valentí Almirall, és el signe de l'esclau. Catalunya, terra de llibertat, ha de rebutjar-lo.—Albert Bastardas.»

LA GUERRA

La situació als diferents fronts

Front occidental.—Al front del Somme el mal temps ha dificultat les operacions durant tota la nit.

Al nord del riu els alemanys han llençat un fort contraatac contra les posicions franceses entre Combles i Forest. El foc dels canons i ametralladores franceses els desplaçà amb grans pèrdues i no han renovat la temptativa.

Al S. del Somme els francesos han rebutjat alguns contraatacs alemanys, fen un centenar de presoners.

Als sectors de Fleury i de Chenois, tranquil·litat relativa.

Els alemanys han sofert un fracàs al S. E. del fort Thiaumont.

Les tropes britàniques han lograt avançar en alguns punts del front.

Front rus.—Petites escaramuques al S. E. de Baranovitchi.

En direcció a Simbujca i a Sylantine han ocupat els russos algunes altures, acostant-se a la frontera hongaresa.

Front del Cáucus.—Els russos han fet progressos al sud del riu Alizon.

Segueix al sector d'Edmonk l'ofensiva russa, havent fet 548 presoners.

Front itàlia.—Dos violents atacs

dels austríacs contra Couriol foren rebutjats pels italians.

Activitat d'artilleria en el reste del front.

A l'Orient.—En tot el front canoneig intermitent. Activitat de patrulles a la vora esquerra del Strum. Cap acció de infanteria.

Front romanès.—Les tropes romaneses continuen avançant en els fronts nord i noroest. Han ocupat les altures d'Auricocu, situades a dos kilòmetres de Dranic, fent presoners a 9 oficials i 654 soldats.

Ha sigut tallat el ferrocarril al sud de Cikzereta.

Al front sur els austríacs atacaren la frontera romanesa; en're el Danubi i el mar.

Al sud de Sinisgra rebutjaren els romanesos atacs de l'adversari.

Bateries d'artilleria de la flota emplaçades en l'embocadura del Danubi, atacaren Sempéu sense causar danys.

Dar-es-Salaam, s'ha rendit

Telegrafien del Cab que la capital de la gran colònia alemanya de l'Àfrica, Dar-es-Salaam, s'ha rendit als anglesos.

Forces navals s'han encarregat de ocupar la ciutat.

Al sud del Mrogoro, són perseguides les principals forces alemanyes.

Els austroalemanys des de maig han perdut 900.000 homes

En el periòdic «Rasskoj» diu mister Mikhaïlovski, que des d'últims de maig les pèrdues sofertes pels austroalemanys en el front rus ascendeixen a 900.000 homes i les tropes del general Brussiloff recuperaren unes 31.000 veretes quadrades de terreny.

Literaries

Dignes esforços

Copiem de «La Revista»:

«El nostre amic Eugeni Xammar ha publicat a Londres un opúscol català: «Contra l'idea d'imperi».

Més que la fina exposició doctrinal i la competència ideològica de l'autor, volem lloar la perfecta normalitat de la impressió catalana en terres estrangeres.

I la fidelitat ortogràfica a les Normes de l'Institut que han trobat, sense discussió i votacions ridícules d'honorables cossos d'adjunts, una contundent sanció universal.»

Així, així. Ja era hora que els nostres escriptors, allunyats de Catalunya, aportessin el seu valor per a la major transcendència universal del nostre propi valer.

En Xammar a Londres publicant opúscols en català; aquí, en Josep Maria de Sucre, follets en italià; en Maseras, llibres en francès; i per terres de Rússia, les conferències d'art, edita-

des en rus, com les traduccions d'obres catalanes notables, pel nostre malaquanyat Ferrés-Costa.

Que diguin, que diguin, que'ls nostres joves literats no demostren esperitualitat i tendència a la vegada!

Així se va fent la incorporació de la nostra catalanitat en el ressorgiment vital europeu.

El problema econòmic

ELS SUCRERS

Aquests senyors sucres tenen més tripes que un cavall i una ambició més fenomenal que'l nas de son inspirador i defensor Sánchez Toca.

S'atipen sense frè i encara no'n tenen prou.

El seu negoci anava tan malament que casi estaven a punt de quebrar.

Per a salvar el seu capital de la banarrota alguns de dits industrials i uns quants despreocupats de la classe de polítics influents idearen el trust sucrer que posà en ses mans el monopoli del sucre, mercès al qual el consumidor ha tingut que pagar els plats trencats i saquejant-lo els senyors sucres han reposat ses fortunes i convertit en extrem lucratiu un negoci que no podia ésser més ruïnós per la equivocada organització que havien donat a les fabricques llurs.

Pero com que l'ambició no té límits, dits senyors s'excediren i hi hagué un ministre que cregué oportú dictar un decret que en lo possible refrenés un poc les exigències dels monopolitzadors de dit article; mercès a lo qual el sucre se pot adquirir a 1'20 pessetes el kilo, d'altra manera costaria al públic dues pessetes igual quantitat de sucre.

Amb això no's conformen tan distingits industrials, i dediquen tots els seus esforços a que varii aital estat de coses. Preparen amb alarmant insistència un nou atentat contra els interessos de tots els consumidors.

Respecte d'aquest particular diu un periòdic lo següent:

«Si el Govern atén les demandes de la Sucreira no farà més que amparar una vegada més els negocis d'una Companyia explotadora en perjudici dels interessos generals.

Això no deu ésser.

Els representants de l'industria sucreira han proposat al ministre d'Henda una suposada fórmula d'arranjament consistent en fixar un preu determinat a canvi de la derogació del decret.

Es veu el joc.

Si el decret no fós un frè a sa ambició, ja que aquest empeny en conseguir que sigui derogat? S'ha de creure que la Sucreira va a fixar aquest preu determinat per a afavorir els interessos del consumidor?

Si deixa d'afavorir-se l'importació de

sucre en els límits prescrits pel decret d'el senyor Urzáiz no tardarà en adquirir preus elevats un article de primera necessitat com aquest.

Tots sabem que l'alça dels nòlits dificulta l'importació dels sucres ultramarins; no pot trobar-se la Sucrera en millors condicions; el decret es sols un fré a ses demasies i una garantia per al consumidor.

No temí la Sucrera que la concurrència estrangera causi sa ruína.

L'única nació d'Europa productora de sucre que no està en guerra és Espanya. Les presents circumstàncies proporcionen als explotadors del negoci del sucre un marge protector evitable.

No hi ha que tindre en compte per a res la promesa dels productors de sucre de rebaixar el preu del sucre fins a posar-lo a menor nivell que'l que podria importar-se d'Ultramar, puig ningú podrà competir amb qui gaudeixi d'un marge protector desmesurat, i com que no vindria sucre, aniríem directament a un monopoli escandalós.

¿Molesta el decret a la Sucrera?
Doncs a mantenir-lo.»

EL PREU DELS BLATS

Està terminant-se la recolecció de la collita de cereals a Castella, i ja saben els agricultors i especuladors a que atènyer-se respecte la quantitat i qualitat del blat recolectat.

En els mercats hi ha fermesa en els preus, i s'adverteixen pocs desitjos de vendre, perquè no hi ha necessitat de fer-ho per ara, ja que la situació econòmica de Castella és bona.

A Arévalo se cotitza el blat a 35'27 pessetes els cent kilos; a Rioseco, a 34'49 pessetes; a Medina del Campo i a Valladolid, a 35'84 pessetes.

A Barcelona, que s'abasteix en gran part de cereal estranger, i que per a adquirir el de Castella té d'elevat el preu amb el gasto de transport, se ven a 40'25 pessetes els cent kilògrams.

En els mercats estrangers se registren els preus següents:

A Nova York, el de 35'83 francs els cent kilos; a Xicago, el de 33'16 francs i a Buenos Aires, el de 23'76 francs.

A París se ven a 33 francs, i a Londres, a 43'06 francs.

RETALLS i COMENTARIS

Retallem de «Solidaridad Obrera»:

«EL TORERO GENIAL. — Rafael Gómez (Gallo), que ayer llegó a Madrid procedente de Santander, y desde la estación fué a la iglesia de la Paloma para bendecir unas medallas, que le habían donado varias damas de la aristocracia.»

Es edificante todo esto ¿no es verdad? Pero lo que nosotros decimos:

¿Para qué le habrán regalado las susodichas medallas las aristocráticas damas en cuestión al torero de las... «espantás» monumentales?

¿Para curarle del mal del miedo, cuando se encuentra ante un toro que muge fuerte y le mira de reojo?

¿Desearán esas buenas señoras, entusiastas del fenómeno... de calvicía, que su ídolo cobre más confianza delante de los toros y no corra ante ellos con más velocidad que un auto marca Mercedes, exponiéndose a que el aire se le lleve los pocos pelitos que en la cabeza le quedan?

¿Vaya usted a saber!

¿Cualquiera adivina el pensamiento de dichas respetables damas!»

«Escriu D. Aurora de Castro Gouveia:

«El fill de l'alcohòlic mor generalment abans d'arribar als set anys; i quan consegueix viure, és ebri com son pare, o criminal, o idiota, o epilèptic.

Com fruits de l'alcoholisme, trobem la tuberculosi, raquitisme, bogeria, crim. Veiem ara l'influència de l'ebri en la vida social. L'alcohòlic és un sér despreciable, vil i repugnant. Primer perd la consciència de sí mateix i després perd la consideració dels seus semblants; ningú el respecta, tots el desprecien.

No té energia ni prestigi. Tothom ne fuig com a una aberració humana. Considerem, amb l'ànima dolorida, el negre quadro de degeneracions morals, que naixen de l'ebri com de fangosa font de pestilent virus.»

«La Publicidad» publica una intervü amb don Lluís Ferrer-Vidal, de quina en són els següents paragrafs:

«—Jo—digué—, soc en realitat president dimissionari de la Cambra, pero la meva dimissió fou presentada abans d'anar a Madrid en l'última etapa de Corts, i, per consegüent, quan els projectes econòmics del senyor Alba no tenien encara estat parlamentari.

La lluita que entre el Govern i la representació catalana en les Corts s'anava a entaular, era cosa prevista. Per aixó, per a poder actuar lliurement i per a no entorpir les gestions que en les esferes oficials fes la Cambra Industrial, vaig presentar abans de que comencés la batalla a que al·ludeixo, la dimissió del càrrec de president de la Cambra, dimissió que no'm fou acceptada malgrat la meua insistència i que quedá sobre la taula.

D'aquestes manifestacions del senyor Ferrer-Vidal, se dedueix que, contra lo afirmat per «El Liberal», no existeix tal desacord entre la Cambra i son president, que dimití en temps oportú i per motius de delicadesa i que, com que no li fou acceptada la dimissió i no tenia aquesta caràcter irrevocable per no obeir a un desacord, el senyor Ferrer-Vidal no ha pogut abandonar la presidència de la Cambra.

Podem dir més encara. Nosaltres sabem que la Cambra Industrial se proposá concedir un ampli vot de confiança al senyor Ferrer-Vidal per a que aquest obrés a les Corts amb entera independència, lo que demostra la perfecta unitat de criteri que existia i existeix entre la Cambra Industrial i son digníssim president.

Aprofitant la visita feta al senyor Ferrer-Vidal, l'interrogárem també sobre la futura actitud de la minoria regionalista.

El senyor Ferrer-Vidal ens digué que éll s'atendria a les indicacions dels senyors Cambó i Abadal que són els caps de la minoria al Parlament.

Subsisteixen—ens digué—les mateixes raons que en la passada etapa parlamentaria ens obligaren a adoptar nostra actitud de franca oposició a la obra del Govern. No hi ha raó, per lo tant, per a canviar d'actitut. Continuarem la campanya, amb més entesa i més energia si cab, en defensa de Catalunya i dels interessos econòmics de Espanya.»

Secció Oficial

ALCALDÍA CONSTITUCIONAL DE REUS

En mérits del concurs obert per a la provisió de dues places vacants d'alumne pensionat per l'Excm. Ajuntament en el Col·legi de don Joan Ollé i d'acord amb la condició segona de dit concurs, se convoca a exámens als concursants per al dia 11 del corrent, a les onze del matí, en la Casa Consistorial.

Lo que's fa públic per a general coneixement.
Reus 4 de setembre de 1916.—L'Alcalde, Mannel Sardá.

Encara aquell ruc...

Menys mal que el senyor Pallejá fos un pobre dimoni que tingués la mania de l'escriure i ho fes, com ho fa, amb els peus. Fins se li podria perdonar si hi hagués en sos escrits recitit d'intenció; pero el senyor Pallejá está tant sobrat d'ignorancia com mancat de bona fé.

D'ell no se'n pot esperar res de bó; car és d'aquells que si no la fa és perquè no pot. Diguiu sino la campanya de mentides i grolleries que ha emprès contra nostres amics regidors, contra l'actual majoría de l'Ajuntament. No troba o no li dona la gana de trobar en la gestió dels nostres amics, res encertat ni just.

I no ja es permet el luxe de donar-los-hi lliçons de coses que ell no coneix, i fer la crítica de problemes que éll i els seus deixaren empantenegats, sino que fins tracta d'entorpir la gestió administrativa de l'actual Ajuntament, en assumptes tant nimis, i tant comuns en tots els Ajuntaments d'Espanya, com és el repart d'unés fulles per a la confecció d'un nou padró d'arbitris de Policía Urbana.

Diu el senyor Pallejá que *pocas veces se ha realizado acto por los Ayuntamientos de esta ciudad, que haya causado más indignación en el pueblo sin distinción de clases, que el reparto de dicha hojita.*

¿Com si tot el «pueblo» fos el remat possibilista! ¿Com si als industrials esceptuats dels privilegis possibilistes, vegessin amb bons ulls que similars seus no paguen els arbitris que ells satisfán religiosament! ¿Com si, en fi, aquells arbitris fossin res nou i inventat per l'actual majoría consistorial!

No ja no són aquells arbitris res inventat per l'actual majoría consistorial, per la senzilla raó de que figuren en pressupost des de fa molts anys; sino que constitueixen per als qui els han de satisfer, quantitats insignificants que en conjunt sumen una quantitat respectable i imprescindible per l'Ajuntament ja tan mermat en sos ingressos; ademés de que es injust que hi hagi qui'ls pagui i qui no'ls pagui, lo qual constitueix un privilegi abusiu i injust que l'actual majoría consistorial se proposa tallar amb l'aplaudiment de tot bon partidari d'un régim d'igualtat.

Es cert que no hi estaven acostumats els possibilistes a aquestes coses; pero és precís que s'hi acostumin i que's facin càrrec de que són ciutadans amb els mateixos drets i deures que'ls demés reusencs.

La política

L'excursió nacionalista al Nord d'Iberia

De «La Veu de Catalunya»:
«De Catalunya i de les regions del Nord d'Espanya rebem moltes cartes preguntant-nos i afiançant en nostre silenci la creencia afirmativa, si per la obertura de les Corts, suposada a mitjans d'octubre i avençada al 22 del mes que som, segons s'assigura, s'ha sospés l'anunciat viatge dels elements nacionalistes a Galicia, Asturias, Santander i Basconia.

Res no podem afirmar o negar oficialment, perquè aixó correspon a la Comissió d'Acció Política i a les nostres minories parlamentaries, la majoría dels quals elements són encara fora de Barcelona. Pero a últims de la present setmana, serán tots probablement a ciutat i pendrán l'acord que més convingui als interessos de Catalunya.

El criteri personal d'algun amb qui hem parlat és que la reunió de Corts

pot modificar la forma de l'excursió, però no suspendre-la, ni ajornar-la per caure més enllá de la data fixada.

L'interrompre la informació preparatoria es deu a que el nostre amic i company, en Ferrán Agulló, des del seu retorn a Barcelona, está malalt, pero no trigará gaires dies en poder seguir la seva obra, ja que ahir va deixar el llit, notablement millorat per fortuna.

El senyor Agulló, amb qui es cartegen els organitzadors de la propaganda econòmica i nacionalista al Nord de Iberia, reb diariament nombroses lletres de altes personalitats polítiques, econòmiques, senadors i diputats, presidents de Cambres de Comerç, centres mercantils, societats nacionalistes i literaries, donant-li coneixement dels preparatius que es fan, de l'entusiasme que regna i del desig que hi ha arreu, de sentir als nacionalistes de Catalunya, enlaint a cada moment la gran campanya que pels interessos espanyols i pels drets dels pobles, portarán a les Corts els nostres parlamentaris.»

El reglament de secretaris municipals a Vasconia

Diu l'«Enzkadi» de Bilbao: «... volem significar que, al nostre juí, aquest real decret pugna amb l'autonomia del Municipi, en virtut de la qual, ningú deu haver d'immiscuir-se en el nomenament dels seus empleats, i, sobre tot, cosa que'ns pertoca molt defendre, puig quan estava fent una insistent campanya a favor de l'euzkar, admetre que per aital real decret ens puguin dur dins dels nostres Ajuntaments, secretaris d'altres, totalment estranys a aquesta terra i desconeixent l'euzkar, éssent la llengua que parla l'immensa majoría dels concellers dels nostres pobles i poblots, aixó fora desertar dels nostres llocs.

De manera que el real decret ens apar inadmissible i digne de que'ls vascos s'oposin a la seva vigencia definitiva.»

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 10
Baròmetre corretgit a 0°	749.1	747.4
TERMÒMETRE	MÀXIMA Sol... 26.8	
	Ombra... 25.8	
	MÍNIMA Sol... 15.0	
	Ombra... 15.0	
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec... 22.2	26.1
	Idem humit... 15.8	16.9
Humitat relativa de l'aire	51.0	38.8
Tensió del vapor acuós	10.2	9.7
ANEMÒMETRE	Direcció del vent	N O NNO
	Velocitat del vent	385
Pluviòmetre		
Evaporímetre	7.2	5.0
Estat del cel	Ras	Ras

Ha estat uns dies en aquesta ciutat nostre distingit amic, el diputat a Corts per aquesta Circumscripció, don Josep Nicolau, a qui tinguérem el gust de saludar.

Durant l'última setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha ingressat per imposicions la quantitat de 652.252 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi i per plaços mensuals de pensió 389.122 pessetes, havent obert 466 llibretes noves.

Ha mort en aquesta ciutat la virtuosa senyora donya Antonia Sevall Borrás, mare de nostre amic particular en F. Martorell Sevall i avia del volgut company en J. Martorell Odena.

L'acte de l'enterro tindrà lloc avui a les deu del matí, reunint-se la comitativa a la casa mortuoria carrer de Sol i Ortega, 30.

Endressem nostre més sentit pesam a la familia de la finada, entre la que s'hi compten, a més dels mentats, els amics Enili Argiluga i fill.

En la recreativa societat «La Palma» s'está organitzant per al proper diumenge la representació de les sardanes «Carceleras» i «Lo somni de la Ignocencia».

Per manca de majoría ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria. Ho farà de segona el proper dissabte.

Avui hi haurá sessions de cine en el Teatre Fortuny, Kursaal i Sala Reus.

La «Colla del Xup» ens comunica que ha entrat a formar part de la mateixa el jove amic en Joan Musté.

Diuen de l'alta montanya que han aparegut lleugerament blanquejats alguns punts del Pirineu, essent degut a aixó, segurament, el descens de la temperatura que s'observa fa alguns dies.

Ahir a la nit en nostra entitat regná gran animació entre'l nombrós jovent que s'hi congregá amb l'objecte d'entrenar se en el puntejament de les sardanes.

Aquesta nit continuará l'entrenament i divendres cap a les Borges del Camp a puntejar-les.

Per no trobar-se el seu destinatari se troba detingut en la Central de Teléfans d'aquesta ciutat un despatx expedit des de Tarragona a nom de «Angel Esteve. Fonda Cataluña».

En una de les dependencies de la Diputació provincial de Barcelona que donen entrada al Saló de Sant Jordi, s'está procedint a l'instal·lació d'una central telefónica que posará en comunicació totes les oficines de la Mancomunitat, Diputació, l'Institut d'Estudis Catalans i la Direcció d'Obres públiques provincials amb la xarxa de teléfans urbans.

El doctor Mercader, de retorn de l'estiu, s'ha encarregat novament del seu Consultori de malalties dels ulls, arraval alt de Jesús, 26. Reus.

El Jutjat de Tarragona cita a don Benjamí Riu Baixeda, d'ignorat parader.

La guardia civil de Vimbódi dona compte de que la veína María Solé, de 62 anys, caigué per una escala, morint en el acte, a consecuencia de la fractura del crani.

EN VENDA.—Ho está un antic taller de compostures de tota classe d'objectes. — Ne donarán raó a l'arraval aix de Jesús, núm. 26, baixos.

Xorisso marca EL LEON
Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques
De vendá:
Orsini Vidal, carrer St. Pere Apóstol.

Se cediran barato una máquina de moldre ametles i altres utensilis concernents al ram de la pasteleria.

Per a informes dirigir-se en aquesta impremta.

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Is anya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.
Telèfon número 78

Fa falta

Dependent i Aprenent

per a un comerç de **Merceria i Novetats** d'aquesta. Informaran en aquesta impremta.

Espectacles

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui-23 i 24 episodis de la pel·lícula «El Misterio del Millón de Dollars».

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui. Esplèndid programa.

Kursaal de Reus

Grans sessions de cine per a avui. Nou programa de cintes.

Comercial

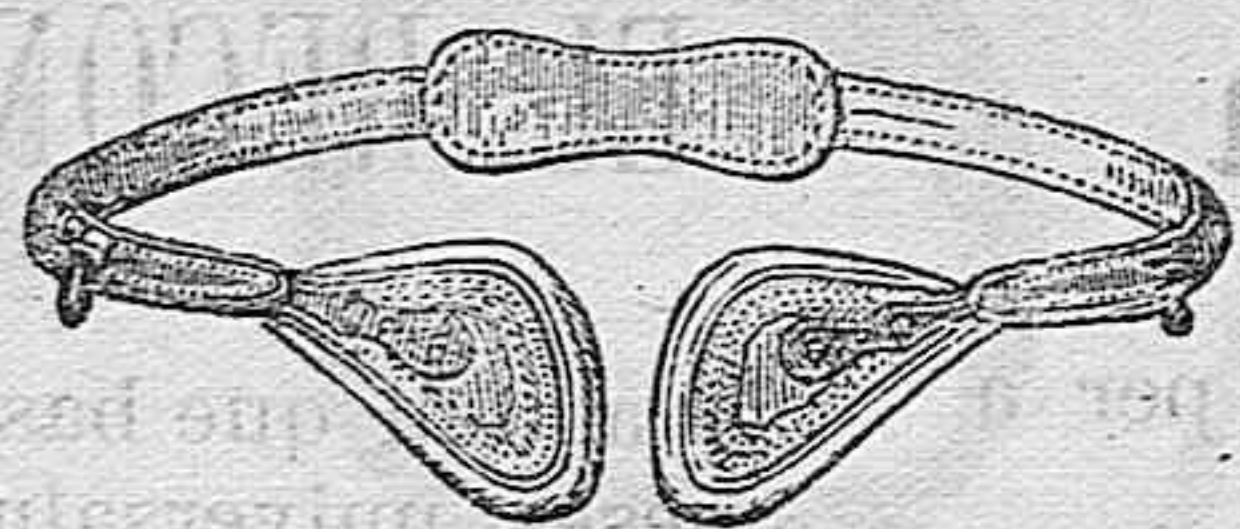
Moviment del port de Tarragona

Datos facilitats per l'Agencia Fabregas
Anunci de sortides de vaixells
Dia 7.—«Tomsk» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.
Dia 7.—«M. Espaliu» per a Cete i Génova; consignatari, Fábregas.
Dia 7.—«C. Sorni» per a Ribera, Génova i Liorna; consignatari, Musolas.
Dia 8.—«Leda» per a Holanda; consignatari, Ferrer.
Dia 11.—«Iberia» per a Suecia; consignatari, Boada.
Dia 11.—«Arana» per a Londres; consignatari, Mac-Andrews.
Dia 20.—«Cairndhu» per a Canadà (probable); consignatari, Mac-Andrews.
Dia 26.—«Asuarca» per a Nova York; consignatari, Fábregas.

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS	
Londres 90 dpt.	ops. din.
Idem xequé.	» »
París idem.	» »
Berlin idem.	» »
Marsella vista.	» »
Hamburg vista.	» »
VALORS LOCALS	
Canvi anterior de operacions	Valor nominal Ptes. Operacions
455 Gas Reusense	250
600 Industrial Harinera	500
615 Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500
500 Obns. Electra Reusense.	500
25 Companyia Reusense de Tranvías, S. A.	250
200 Idem id., Serie B.	500
400 Electra Reusense.	500
2600 Institut P. Mata.	2500
520 Institut P. Mata.	500
160 Empresa Hidrotórica	369'50
523-50 Obligacions Manicomio Reusense.	500
Carbuos de Teruel.	500
50 Pantán Riudecanyes.	50

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer sisquera en que consisteix aital dolencia, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.
Molts són els que venen braguers, pocs molt docs els que saben col·locar-los, raríssims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL
CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàtics.
Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada
Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor apropiar-se del crèdit

SENSE aquesta marca

l'aparell NO és un «Gramófon»

— DIPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

que gosa casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896
Monterols, núm. 16

¡Miracle! En els kioscos de la plaça del Rei i de la plaça de la Constitució s'han posat a la venda les obres d'una pesseta amb un vuitanta per cent de descompte o sigui al preu inverosímil de

20 CÉNTIMS
S'envien a fora sense augment de preu.—Les demandes a nom de Fills d'Emili Bolart o de Josep Borrell.

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23

COL·LEGI CROS

De 1.ª i 2.ª Ensenyança :: Interns i Externs

Des del dia primer de setembre queden reanudades les classes de pàrvuls.

Elemental, Superior, Comerç, Batxiller, Telégrafs, Correus, Francés, Anglés, Música, Dibuix i Caligrafia.

(L'última per professor de l'Institut).

Carrer de la Font, 5, enfront a l'Església de S. Pere. Reus

¿Voleu una bombeta elèctrica de tota confiança per duració i bona llum?

Compreu a casa de tots els electricistes i del seu representant la bombeta a reflector

“ POPE ”

de fabricació holandesa, que és la millor.

Les de filament iestrat de venda solament a casa del Representant exclusiu:

AGUSTÍ GIL

Carrer Vallroquetes. - Cafè Brasil

COL·LEGI D'INTERNES DE L'INSTITUT

DIRIGIT PER **Don Joan Ollé Vallés**

DIRECTOR ESPIRITUAL;
Rvnt. Dr. Don Ramón Minguell
Capellà del mateix Institut

Pàrvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Magisteri, Càlcul Mercantil, feneduria de Llibres, Caligrafia, Redacció i Ortografia, Francés, Mecanografia, Solfeig i Piano.

— Entrada per la plaça d'Hércules —

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramófono

De venda: **R. Perpiñá.**

Màjor, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

Institut de Bioterapia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL **Doctor A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar, abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia Dr. Josep Rebullida Pedret.

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíniques dels Drs. Olshausen, de Munich, i Pfaundler

OPERACIONS. - Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS

Comerç de Ferreteria i Quincalla

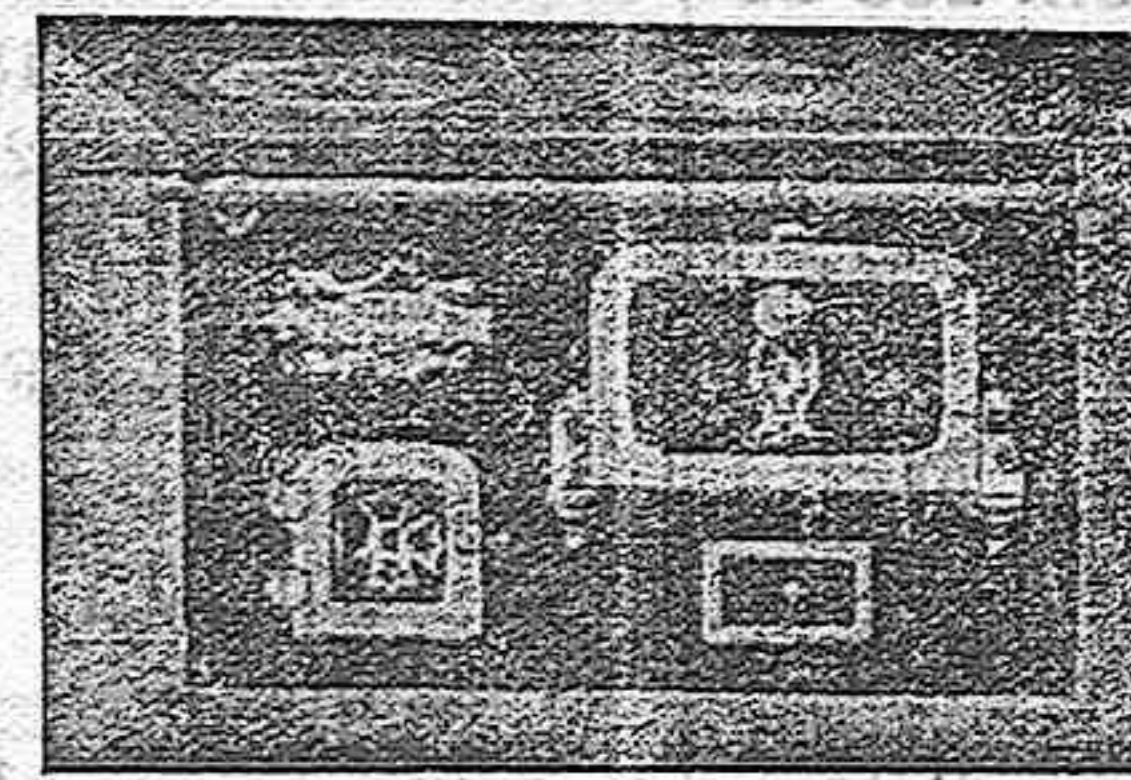
Material per a mines i obres públiques. -- Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telèfon 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible,

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A GUINES ECONÒMIQUES I CALEFACCIÓ

30 per 100 més econòmic que'l Koc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans cantitats.
ENCARRECS: Recs, 15, primer, 1.ª (Travessia Sant Joan). Telèfon 185.

EL CAS MES ENZILL DE TOS;

e' refredat més simple; qualsevol lleugera inflama-
ció, més, que afecions transitories constitueixen
un perill seri i constant. La TISIS, BRONQUITIS
CRONICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat
de catarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants
que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de
TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el
remei millor que pot recomanar-se en la segureta
d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el
pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer
tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la res-
piració.

Es venen a 2 rals capsa.

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a
l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoïdes Serra sobre
fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és
llegítima, essent l'únic veritable remei per a preve-
nir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons,
mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura,
fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsès de 12 paquets a 1 pesseta;
de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7
pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques ad-
meses universalment, proporciona a l'organisme
empobrit un immediat alivi i la reparació progres-
siva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les her-
bes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que
REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza
la materia gris; aclareix la ment i retorna el bon
humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones
convalescents de llargues malalties, per a comba-
tre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigorit-
zar a l'impotent.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agna, 80 - REUS

IBARRA i C. S. en C.-Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tots els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria,
Málaga, Cadiz (admetent carrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril,
Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. -- Servei ràpid eventual per a Galicia i
Nort d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, em-
pleant solament 14 dies en el viatge. -- S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Estève Pravia, amb
trasbors al vapor Luarca núm. 30 i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Denia i d'Anzino».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Per a Cette i Marsella

Spbre. 7 Vapor Cabo Roca	Spbre. 8 Vapor Cabo Oropesa
" 14 " " Corona	" 15 " " Peñas
" 21 " " Oropesa	" 22 " " San Vicente
" 28 " " Peñas	" 29 " " San Sebastián

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrògen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia llumínica. -- Consum veritat.
Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vos-
tres electricistes.

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, 35. -- PROP. DE LES RAMBLES

Representant en aquesta província

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2.ª ON, 1.ª REUS

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilafranca; arriba 8'48 m	Surt 5'03 per Vilafranca; arriba 8'48 m
" 7'25 " Vilafranca; " 9'38 e	" 7'25 " Vilafranca; " 9'38 e
" 8'49 " " 13'27 m	" 8'49 " " 13'27 m
" 14'13 " " 17'42 c	" 14'13 " " 17'42 c
" 17'16 " Vilafranca " 21'44 o	" 17'16 " Vilafranca " 21'44 o
" " Vilafranca " 20'37	" " Vilafranca " 20'37
" 21'25 " " 23'28 r	" 21'25 " " 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasp. Roda); arriba 9'23 m	Surt 5'26 (trasp. Roda); arriba 9'23 m
" 8'33 " " 10'36 r	" 8'33 " " 10'36 r
" 9'20 " " 12'47 c	" 9'20 " " 12'47 c
" 13'00 " " 16'15 o	" 13'00 " " 16'15 o
" 15'23 " " 19'24 m	" 15'23 " " 19'24 m
" 19'49 " " 21'53 e	" 19'49 " " 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

Surt 7'38 " arriba 8'11 m	Surt 7'38 " arriba 8'11 m
" 9'56 " " 10'30 m	" 9'56 " " 10'30 m
" 12'54 " " 13'24	" 12'54 " " 13'24
" 14'30 " " 15' m	" 14'30 " " 15' m
" 18'8 " " 18'35 c	" 18'8 " " 18'35 c
" 20'50 " " 21'34 m	" 20'50 " " 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 " arriba 8'10 c	Surt 7'35 " arriba 8'10 c
" 9'10 " " 9'50	" 9'10 " " 9'50
" 12'17 " " 12'45 m	" 12'17 " " 12'45 m
" 16'36 " " 17'14 m	" 16'36 " " 17'14 m
" 19'25 " " 20'03 m	" 19'25 " " 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'29 arriba 10'37 m	Surt 7'17 surt 9'29 arriba 10'37 m
" 10'41 " 11'19 " 11'44 r	" 10'41 " 11'19 " 11'44 r
" 13'17 " 14'24 " 14'58 c	" 13'17 " 14'24 " 14'58 c
" 16'30 " 18'57 " 19'47 m	" 16'30 " 18'57 " 19'47 m
" 19'49 " 21'11 " 21'47 m	" 19'49 " 21'11 " 21'47 m
" 22'01 " " 23'5 e	" 22'01 " " 23'5 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 " arriba 7'17 e	Surt 6'13 " arriba 7'17 e
" 6'30 surt 7'42 " 8'39 m	" 6'30 surt 7'42 " 8'39 m
" 7'01 " 8'43 " 10'19 m	" 7'01 " 8'43 " 10'19 m
" 12'17 " 13'11 " 14'03 e	" 12'17 " 13'11 " 14'03 e
" 17'27 " 19'12 " 20'59 m	" 17'27 " 19'12 " 20'59 m
" 20'14 " 20'48 " 21'20 r	" 20'14 " 20'48 " 21'20 r

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 " arriba 11'22 c	Surt 8'22 " arriba 11'22 c
" 13'35 " " 20'5 m	" 13'35 " " 20'5 m
" 17'59 " " 22'13 m	" 17'59 " " 22'13 m
" 20'30 " " 0'22 m	" 20'30 " " 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 " arriba 9'46 m	Surt 5'30 " arriba 9'46 m
" 8'29 " " 12'29 m	" 8'29 " " 12'29 m
" 11'56 " " 20'17	" 11'56 " " 20'17
" 15 " " 17'58 c	" 15 " " 17'58 c

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia	Surten de Salou per a Valencia
6'11 (fins a Benicarló) - 9'18 - 11'15 - 17'7	6'11 (fins a Benicarló) - 9'18 - 11'15 - 17'7
(fins a Benicarló) - 0'2.	(fins a Benicarló) - 0'2.
Arriben a Salou de Valencia	Arriben a Salou de Valencia
4'19 - 9'17 (procedent de Benicarló) -	4'19 - 9'17 (procedent de Benicarló) -
15'45 - 18'38.	15'45 - 18'38.

Companya Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 10
de juliol de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)

Tren n.º 24 " 6'50	Tren n.º 23 " 7'40
" 26 " 8'25	" 25 " 9'15
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20
" 12 " 15'	" 1 " 16'
" 34 " 16'35	" 35 " 18'40

Sortides de Salou

Tren n.º 27 " a les 12'10	Tren n.º 27 " a les 12'10
" 33 " a les 18'	" 33 " a les 18'
" 41 des de Mas Galbó a les 18 40	" 41 des de Mas Galbó a les 18 40

Bitllet ordinari a ptes. 0'75. -- Bitllet de
anada i tornada, ptes. 1'05. -- Nois de 3 a 7
anys, anada i tornada, 0'60.

Tarifa especial núm. 4 de bitllets d'anada
i tornada a ptes. 0'60. S'expedeixen aquests
bitllets des del dia 10 de juliol per als trens
que surten de Reus a les 6'50, poguent uti-
litzar-se per a la tornada tots els trens que
surten de Salou fins a les 16 inclusivament, essent
completament nuls per als trens següents.
En els diumenges i dies festius s'expedi-
rán bitllets d'anada i tornada a 0'60 fins al
tren de les 11'15 vàlids per al retorn fins al
de les 18, essent també nuls per als trens
posteriors.

TARIFES

Per a l'inscripció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	Pagarà a 2 pessetes per cada espai de 5 per 10 cm. que ocupi
Fins a 3 cims. d'altura.	2'50	3'75	5'00	10'00	
De 3 a 5 " "	3'50	5'25	7'00	14'00	
Per cada ctm. més.	0'50	0'75	1'00	1'50	

Els remittits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'in-
scripcions pagarán a 25 centímetres la ratlla per la primera inscripció i a 10 centímetres ratlla, per
cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se nn més pagarán a 10 centímetres per
cada inscripció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costará l'impost del timbre
a raó de 10 centímetres per inscripció.

SABATERIA

DE

PERE ROIG

SUCCESSOR DE JOSEP M.ª MARTÍ

Baratura -- Elegancia -- Solidesa -- Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS